

PATENDIAMET

EUIPO
EUROOPA LIIDU
INTELLEKTUAALOMANDI AMET

EUROOPA KAUBAMÄRGI JA DISAINI INFOKIRI

Nr 1-2022

ISSN 2228-4389

Infokiri on eelkõige praktilise suunitlusega ja loodud eesmärgiga anda lühiülevaade Eesti Patendiameti ning Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti (EUIPO) pakutavate teenuste muudatustest ja uuendustest. Ühtlasi leiavad infokirjas kajastamist olulisemad sündmused ametites, koostöö- ja lähenemisprogrammi projektidega saavutatu ning huvitavamad disainilahendusi ja kaubamärke puudutavad õigusvaidlused. Mõlemad ametid on Madridi ja Haagi süsteemi lepinguosaliste ametid, seetõttu käsitletakse infokirjas ka Maailma Intellektuaalomandi Organisatsiooni (WIPO) uudiseid.

Täpsemalt avaldame käesolevas infokirjas toetust Ukrainale ning räägime väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) toetusfondi uuendustest, kuu kaubamärgi valimisest Patendiametis, EUIPO otsuste avaldamise muudatusest ning anname praktilise vihje kaupade/teenuste loetelu piiramiseks. Õigusvaidluste osas tutvustatakse üldkohtu ja EUIPO apellatsioonikoja otsuseid, kus on käsitletud ajaloolise hoone nimetuse eristusvõimet, kaubamärkidel väga populaarse ingliskeelse sõna *fit* kirjeldavust ning Eestit lähedalt puudutavat vaidlust Euroopa Liidu (ELi) kaubamärgi SAAREMAA üle.

Teemad

- **UKRAINA TOETUSEKS**
- **Toetusfond intellektuaalomandi kaitsmiseks väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele Tulevikku disainides**
- **Kuu kaubamärgi kampaania Patendiametis**
- **Muudatus EUIPO otsuste avaldamisel**
- **Praktiline vihje kaupade/teenuste loetelu piiramiseks**
- **Üldkohtu otsus kohtuasjas T-93/20**
- **Üldkohtu otsus kohtuasjas T-598/20**
- **EUIPO apellatsioonikoja otsus R 2034/2018-1, SAAREMAA**

UKRAINA TOETUSEKS

Euroopa Liidus (ELis) kiideti hiljuti heaks meetmed vastukaaluks Vene Föderatsiooni põhjendamatu ja õigustamatu sõjalisele rünnakule Ukraina vastu, samuti Vene Föderatsiooni ning sellega seotud meediakanalite poolt ELi ja selle liikmesriikide vastu suunatud desinformatsiooni edastamisele ning teabega manipuleerimisele. Uued meetmed lisanduvad piirangutele, mis on järk-järgult kehtestatud alates Krimmi ebaseaduslikust annekteerimisest 2014. aastal.

Demokraatia ja seaduslikkuse toetuseks ning kokkuleppel Euroopa Komisjoniga on EUIPO kasutusele võtnud mitmeid praktilisi meetmeid:

- peatatud on igasugune koostöö Vene Föderatsiooni IO-teenistusega Rospatent ja Euraasia Patendiorganisatsiooniga (EAPO);
- Ukraina klientidele pakutakse suurimat toetust, et kindlustada nende IO-õigused olukorras, kus normaalne suhtlus ei ole võimalik. Selleks on alates 24.02.2022 antud ühe kuu pikkune tähtajapikendus kõigile EUIPO menetluse osalistele, kelle asukoht või registreeritud juriidiline aadress on Ukrainas. Edasist tähtaja pikendamise vajadust ja muude meetmete rakendamist kaalutakse vastavalt sündmuste arengule;
- tagatakse, et kõik aadressid registris vastaksid Ukraina rahvusvaheliselt tunnustatud piiridele, parandades vajadusel vigased andmed.

Patendiametil puudub koostöö Rospatendi ja EAPOga, küll aga on Patendiameti ning Ukraina Majandusarengu- ja Kaubandusministeeriumi vahel 2018. aastal allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandum IO-valdkonnas. Ukrainast pärit taotlejatele tullakse vastu ja vajadusel peatatakse taotluse menetlus, kuni sellega on võimalik edasi minna, või võimaldatakse muid menetluse lihtsustamise võimalusi. Menetluse käigus järgitakse [Nõukogu rakendusmäärust \(EL\) 2022/332](#), 25. veebruarist 2022,¹ millega rakendatakse määrust (EL) nr 269/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava või ohustava tegevusega.

Patendiameti peadirektor Margus Viher saatis Ukraina ameti Ukrpatendi peadirektorile toetusavalduse, millega avaldas ameti nimel tugevat solidaarsust Ukraina rahvale, meie Ukraina kolleegidele ja nende peredele. Ta väljendas lootust, et see meie ajal kujuteldamatu ja õigustamatu sõjaline rünnak, millega Venemaa rikub jämedalt mitte ainult rahvusvahelist õigust, vaid ka inimlikkuse põhimõtteid, peatatakse.

EUIPO ja Eesti Patendiamet ühinevad ELi ühtse ning tugevaima võimaliku hukkamõistuga Vene Föderatsiooni õigustamatu sõjalise rünnaku vastu Ukrainas, koos nõudmisega viivitamatult lõpetada sõjategevus, tingimusteta

kõik väed ja sõjavarustus Ukraina territooriumilt välja viia ning täielikult tunnustada Ukraina territoriaalset terviklikkust, sõltumatust ja iseseisvust riigi rahvusvaheliselt tunnustatud piirides.

EUIPO uudised 09.03.2022; Patendiameti peadirektori M. Viheri toetusavaldus Ukrpatendi peadirektorile A. Kudinile 10.03.2022

Toetusfond intellektuaalomandi kaitsmiseks väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele

Eelmisel aastal alustanud VKEde fond, mille eesmärk on pakkuda rahalist tuge ELis tegutsevatele väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele intellektuaalomandi kaitsmiseks, on läbinud uuenduskuuri ning ootab taotlusi Eesti ettevõtetelt.

Mis on muutunud?

- Toetatavate tegevuste hulka on lisandunud patendi taotlemine.
- Põhilõivude kõrval kuuluvad nüüd hüvitamisele ka mitmed teised lõivud.
- Laienenud on geograafiline ulatus ja nüüd saab taotleda hüvitist ka kaubamärgi ning disaini kaitsmisel väljaspool ELi.
- Kindlalt fikseeritud taotlusperioodide asemel saab nüüd toetustaotlusi esitada aasta läbi, täpsemalt kuni 16. detsembrini.

Milliseid tegevusi ja millises ulatuses fondist toetatakse?

Fond on jagatud kaheks vautšeriks, millest esimene väärtuses kuni 1500 eurot on mõeldud kaubamärkide ja disainide registreerimiseks ning teine väärtuses kuni 750 eurot leiutiste patenteerimiseks.

Toetatavad tegevused ja hüvitise suurus

KAUBAMÄRGID JA DISAINID (vautšer 1)

Riigisisene, regionaalne või ELi tasandi taotlus – taotluse esitamise, täiendavate klasside, registrisse kandmise ja avaldamise lõivudest hüvitatakse **75%**.

KAUBAMÄRGID JA DISAINID (vautšer 1)

Taotlus riikidesse väljaspool ELi – WIPO rahvusvahelise taotluse põhilõivust ja lõivudest valitud/märgitud piirkondades (v.a EL) hüvitatakse **50%**.

PATENDID (vautšer 2)

Riigisisene taotlus – patenditaotluse esitamise, uudsusotsingu tegemise, ekspertiisi, patendi väljaandmise ja avaldamise lõivudest hüvitatakse **50%**.

Kuidas toetust taotleda?

1. Esmalt tuleb [EUIPO VKEde fondi](#)² lehel luua ettevõttele konto ja täita toetustaotlus. Selleks tuleb ettevõttel valida, millist vautšerit ta soovib. Soovi korral võib taotleda mõlemat korraga.
2. 15 tööpäeva jooksul saabub toetusotsus või selgitustaotlus täiendavate andmete esitamiseks. Positiivse toetusotsuse korral saadetakse ettevõttele vautšer(id), mis tuleb aktiveerida järgmise nelja kuu jooksul.
3. Seejärel saab ettevõtte asuda oma intellektuaalomandit kaitsma, esitades kaubamärgi-, disaini- või patenditaotluse valitud riikidesse ja tasudes lõivud.
4. Peale riigilõivude tasumist avaneb ettevõttel võimalus esitada EUIPOle tagasimakse saamiseks hüvitistaotlus. Hüvitistaotluse esitamisega loetakse vautšer aktiveerituks ja avaneb täiendav periood, mille jooksul saab taotleda lisakulude hüvitamist. Siia alla kuuluvad täiendavad lõivud esmaste tegevuste eest või lõivud, mis on seotud uute tegevuste (nt uus kaubamärgi- või disainitaotlus) eest.

Kes saavad fondist toetust taotleda?

Toetust saavad taotleda kõik ELi territooriumil asutatud ettevõtted, millel on vähem kui 250 töötajat ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot. Toetustaotluse võib esitada nii ettevõtte esindaja kui ka patendivolinik.

Lisateave

VKEde fond on Euroopa Komisjoni ja EUIPO ühisalgatus. 2021. aastal taotles fondist toetust ligikaudu 13 000 ettevõtet üle ELi (sh enam kui 200 Eesti ettevõtet), kellest 80% olid kuni 10 töötajaga mikroettevõtted. Selle aasta kahe esimese kuuga on toetustaotluse esitanud 3985 ettevõtet, sealhulgas 55 ettevõtet Eestist.

Täpsemat teavet toetuse taotlemise kohta saab [VKEde fondi veebilehelt](#).

Kuu kaubamärgi kampaania Patendiametis

Selle aasta alguses käivitus Patendiametis kuu kaubamärgi kampaania. Igal kuul valib kaubamärgieksperdidest ja asutuses kommunikatsiooniga tegelevatest töötajatest koosnev komisjon samal kuul registreeritud kaubamärkide hulgast välja tähise, mis tõuseb esile eri positiivsete omaduste poolest. Kuu kaubamärgi tiitlile kandideerivad märgid, mis on keele- või mõttemängulised, kaunikõlalised, nutikad, humoorikad või on muul moel sõnalise, aga ka visuaalse poole pealt silmatorkavad ja meelde jäävad. Eelistatult võiks kuu kaubamärgi puhul tegu olla eestikeelse tähisega, kuigi eestikeelsust otsese valikukriteeriumina kehtestatud ei ole.

Küll aga on kriteeriumina paika pandud, et valik tehakse Eesti riigisiseste kaubamärkide hulgast ja valikust langevad välja välismaised ettevõtted. Enamasti jäävad seejuures sõelale ettevõtted, mille tooted või teenused on turul kas uudsed, olemuselt innovaatilised, ühiskondlikus kontekstis aktuaalsed (nt taaskasutus, ökoloogilise jalajälje vähendamisele suunatud teenused jms) vms – hea kaubamärk sünnib koosmõjus pakutavate kaupade/teenustega. Kampaania eesmärk ongi tuua esile ja tunnustada Eesti ettevõtjaid heade, originaalsete kaubamärkide loomise ning registreerimise eest, samuti inspireerida neid, kes on töötamas välja enda kaubamärki, ja kannustada neid seda ka registreerima.

Iga kaubamärgi kohta valmivad koostöös ettevõtjaga postitused [Patendiameti ajaveebis](#)³ ja sotsiaalmeediakanalites. Neis postitustes annab ettevõtja ülevaate sellest, millega ettevõtte tegeleb, kuidas selle kaubamärgi loomiseni jõuti ja miks oma intellektuaalomandit on ettevõtja hinnangul oluline kaitsta.

Praeguseks on valitud kolme kuu kaubamärgid. Jaanuarikuu kaubamärgiks on korduvakasutatavate pakendite ringlusega tegelevale ettevõttele MyPak Solutions OÜ kuuluv kujutismärk:

Veebruarikuu kaubamärgiks valiti sõnamärk **Eripesa**, mille omanikuks on Agnes Aasmäe, kes pakub selle kaubamärgi alt õppevarasid ja -mänge erivajadustega lastele. Märtsikuu kaubamärgiks on valitud loodusmajutusteenuseid pakkuvale ettevõttele OLELA OÜ kuuluv sõnamärk **OLELA**.

Muudatus EUIPO otsuste avaldamisel

Selle aasta märtsikuu jooksul jõustub [EUIPO kaubamärgi- ja disainisuuniste](#)⁴ täiendatud versioon. Jõustuvad uued muudatused, millega kasutajatel on oluline eelnevalt kursis olla.

Üks kavandatud muudatustest puudutab EUIPO otsuseid, kus ELi kaubamärgi registreerimisest on keeldutud absoluutse keeldumispõhjuse tõttu. Pärast suuniste muudatuse jõustumist avaldatakse sellised otsused [eSearch kohtupraktika andmebaasis](#)⁵ päev pärast nende teatavaks saamist **olenemata sellest, kas otsus jääb kehtima** ja muutub lõplikuks või mitte. Selle muudatusega ühtlustatakse kõigi EUIPO otsuste (vaidlustamiste, tühistamiste, kaebuste jm) avaldamise kord.

Praktilisest seisukohast muudab see olukorda, kus ELi kaubamärgi taotlus võetakse tagasi otsusele järgneva kaebuste esitamiseks ette nähtud kahekuulise perioodi jooksul. Selle perioodi jooksul taotluse tagasi võtmine on endiselt võimalik, kuid muudatus tagab otsuse avalikustamise kohtupraktika andmebaasis. Taotluse staatus muudetakse küll tagasivõetuks ja menetlus jõuab lõpule, kuid otsust ei tühistata ning selle mõju jääb alles. Otsuse õiguslikku mõju saab endiselt jõustada näiteks takistades ELi märgi muutmist riigisiseseks märgiks vastavalt [kaubamärgimääruse](#)⁶ artikli 139 lõike 2 punktile b, kui otsuses esitatud registreerimisest keeldumise põhjused takistavad märgile õiguskaitse andmist liikmesriigis.

Praeguse praktika järgi otsust andmebaasis ei avaldata, kui ELi kaubamärk võetakse tagasi enne otsuse lõplikuks muutmist. Suuniste muudatuse eesmärk on täita täielikult kaubamärgimääruse nõudeid, eelkõige artiklit 113, kus on sätestatud, et EUIPO otsused tuleb teha avalikkusele kättesaadavaks. Lisaks suurendab see kasutajate jaoks ameti tegevuse läbipaistvust ja ennustatavust.

Otsus, millega keeldutakse ELi kaubamärgi registreerimisest või pärast mida taotlus tagasi võetakse, avaldatakse kohtulahendite andmebaasis vastavalt kaubamärgimääruse artikli 113 lõikele 1, kuid taotluse muid dokumente (ametile esitatud seisukohti, puuduste teateid jms) ei avaldata ilma taotleja nõusolekuta vastavalt artikli 114 lõikele 1.

EUIPO infokiri Alicante Uudised, veebruar 2022

Praktiline vihje kaupade/teenuste loetelu piiramiseks

Seekordne praktiline vihje puudutab vigu, mida tuleb vältida piirates kaupade/teenuste loetelu eesmärgiga vältida kaubamärgi vastuolu EUIPO või Patendiameti leitud absoluutsete registreerimisest keeldumise põhjustega.

- **Piirangu jõustumine.** Kaupade/teenuste loetelu piirang jõustub sel päeval, kui see ametisse saabub, isegi siis, kui piirang ei aita välistada vastuolu keeldumispõhjusega. Amet menetleb piirangut ja viib selle sisse, kui see on õigesti sõnastatud ning klassifitseerimise seisukohast aktsepteeritav, kuigi võib juhtuda, et ka pärast piirangut keeldutakse märgi registreerimisest.
- **Negatiivses vormis sõnastatud piirangut tuleks vältida.** Sõnastust, millega väljendatakse, et kaupadel/teenustel ei ole teatud omadust, mida märgil on kirjeldatud, tuleb vältida. Selliseid piiranguid ei saa aktsepteerida vastavalt Euroopa Kohtu 12.02.2004 otsuse C-363/99 (Postkantoor) punktidele 114–116. Näiteks kui taotletakse kaitset märgile „100% SIID“ rõivaste tähistamiseks klassis 25, teatab amet vastuolust absoluutsete keeldumispõhjustega, kuna märk annab tarbijale teavet, et kaubad on valmistatud siidist ja märk on seega kirjeldav ning eristusvõimetu. Kaupade loetelu piirangut, millega öeldakse, et rõivad ei ole valmistatud siidist, ei aktsepteerita.
- **Välidi sõnastust, mis võib muuta märgi eksitavaks.** Absoluutsete keeldumispõhjuste tõttu loetelu piiramisel ei tohi unustada, et uus sõnastus võib muuta märgi kaupade/teenuste suhtes eksitavaks. Eespool toodud näite „100% SIID“ puhul klassis 25 võib siidist rõivaste välistamine muuta märgi eksitavaks. Samuti muutub märk eksitavaks, kui kaupade loetelus on nimetatud näiteks puuvillased rõivad.

EUIPO infokiri Alicante Uudised, veebruar 2022

Üldkohtu otsus kohtuasjas T-93/20

Üldkohus tegi 24. märtsil 2021 otsuse kohtuasjas [T-93/20](#) (Albert Darboven Holding GmbH & Co. KG vs. EUIPO), kus kohus annab hinnangu ajaloolise hoone nime eristusvõimele ja kauba müügikoha kirjeldavale iseloomule.

Asjaolud

ELi kaubamärgina taotleti õiguskaitset sõnamärgile **WINDSOR-CASTLE** ([EUTM nr 017881910](#)) klassides 16 ja 30 loetletud kaupade tähistamiseks.

EUIPOs otsustati märgile õiguskaitses andmisest keelduda klassi 30 kaupade suhtes, kuna sellel puudub eristusvõime [kaubamärgimääruse](#)⁷ artikli 7 lõike 1 punkti b tähenduses. EUIPO apellatsioonikoda nõustus selle otsusega, leides et sõnaühend WINDSOR-CASTLE viitab Briti monarhide kuulsale lossile, mis on muu hulgas ka muuseum ja turismiobjekt. Seetõttu arvab keskmine tarbija märki nähes, et sellega tähistatud kaubad on Windsori lossiga seotud meened turistidele ja ei taju märki ühelt ettevõtjalt pärineva kauba tähisena.

Kohtuasja sisu

Kohus leidis, et ajalooliste hoonete või muuseumide nimetused võivad põhimõtteliselt olla ELi kaubamärgid. Selliste märkide eristusvõime ei sõltu sellest, kas kaubamärgi taotleja on hoone omanik või mitte. Tähis ei pea olema fantaasiarikas selleks, et tal oleks olemas minimaalne eristusvõime. Avalikkus võib tajuda tuntud ajaloolise hoone nimest koosnevat märki viitena sellele hoonetele ja samal ajal ka kaupade kaubandusliku päritolu tähisena. Kaupade müügi koht iseenesest ei kirjelda selle kauba erilisi omadusi, kvaliteeti ega tunnusjooni. Kauba võimalik otstarve suveniirina ei ole toote objektiivne ja loomuomane omadus.

Hagi rahuldati ja märk sai õiguskaitses.

EUIPO infokiri Alicante Uudised, aprill 2021

Üldkohtu otsus kohtuasjas T-598/20

Üldkohus tegi 21. detsembril 2021 otsuse kohtuasjas [T-598/20](#) (Skechers USA, Inc. II vs. EUIPO), kus käsitletakse kaubamärkidel väga populaarse ingliskeelse sõna *fit* kirjeldavust ja eristusvõimet.

Asjaolud

ELi kaubamärgina sooviti registreerida sõnamärki **ARCH FIT** ([EUTM_nr 018079677](#)) klassis 25 nimetatud jalanõude tähistamiseks. EUIPOs otsustati märgile õiguskaitses andmisest keelduda kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punktide b ja c alusel. EUIPO apellatsioonikoda nõustus selle otsusega, leides et märk kirjeldab kaupu ja on eristusvõimetu. Taotleja esitas kaebuse üldkohtusse.

Kohtuasja sisu

Kohus leidis, et inglise keelt kõnelev ELi avalikkus tajub sõna *arch* (inglise keeles kaar, völv) tähenduses „tallaalune kumer osa, mille moodustavad kaarjad luud“. Jalanõude kontekstis seostab asjaomane tarbija seda sõna inimese jalaga. Sõna *fit* (inglise keeles sobima, istuma, sobivus, vastavus)

mõistab ta verbina tähenduses „kellegi/millegi jaoks õige kuju ja suurusega olema“.

Sõnaühendit *arch fit* mõistetakse kirjeldusena, et selle märgiga tähistatud jalanõud on kujundatud kasutaja jalapöia võlvile sobivaks. Nii mõistetega *arch* ja *fit* eraldi kui ka nendest moodustatud sõnaühendiga on võimalik edasi anda jalanõusid kirjeldavat sõnumit. Väljendi *arch fit* grammatiline ülesehitus on üsna tavaline ja see tervik ei muuda sõnaühendi osade edasi antavat sõnumit jalanõude kontekstis.

Seos on piisavalt otsene ja spetsiifiline, et asjaomane avalikkus tajub viivitamatult ilma erilise vaimse pingutuseta märki jalanõude omaduse kirjeldusena. Taotleja argument viitega varasematele otsustele, et kohtupraktika ja apellatsioonikoja väited ei ole järjekindlad, on põhjendamatu. Erinevalt varasemate otsuste puhul arutluse all olnud värvist, mis on juhuslik ja kõrvalise tähtsusega omadus nii varasemaid kohtuasju puudutavate kaupade kui ka jalanõude puhul, on asjaolu, et king peab sobituma jalapöia võlviga, nende kaupade üks tunnus. See on tõeline omadus, kuna see on jalanõude puhul tavaline, eeldatav ja loomumane.

Hagi jäeti rahuldamata.

EUIPO infokiri Alicante Uudised, veebruar 2022

EUIPO apellatsioonikoja otsus R 2034/2018-1

EUIPO apellatsioonikoda tegi 08.10.2021 otsuse nr [R 2034/2018-1](#) sõnamärgi **SAAREMAA** kohta, milles käsitletakse kohanime Saaremaa kirjeldavat iseloomu.

ELi kaubamärgina registreeriti sõnamärk **SAAREMAA** ([EUTM nr 010721256](#)) viina ja viinapõhiste alkoholjookide tähistamiseks klassis 33. Selle vastu esitati kaubamärgimääruse artikli 59 lõike 1 punkti a kohane kehtetuks tunnistamise avaldus, mis tugines kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punktide b (eristusvõimetus), punktide c (kirjeldav iseloom) ja punktide g (eksitav iseloom). Märk tunnistati kehtetuks kirjeldavuse alusel, leides et Eesti avalikkuse jaoks seostub sõna „Saaremaa“ Eesti suurima saarega, mis on tuntud koduõlle valmistamise ajaloo ja vee tootmise poolest. Seega eeldatakse, et sõnaga SAAREMAA tähistatud alkoholjoogid on pärit Saaremaalt või neil on mingid selle paigaga seotud omadused või koostisained.

Apellatsioonikoda nõustus vaidlustatud otsusega, märkides et vaidlusosaliste esitatud väidete ja dokumentide järgi on näha, et Eesti tarbijad tunnevad kahtlemata sõna SAAREMAA kui Eesti saare nime. Teisest küljest ei saa tõendite põhjal kindlalt väita, et sõna SAAREMAA tajuvad saare nimena ka

need tarbijad, kes eesti keelt ei räägi. Igal juhul ei registreerita ELi kaubamärki või see tunnistatakse kehtetuks vastavalt kaubamärgimääruse artikli 7 lõikele 2 isegi siis, kui registreerimisest keeldumise põhjused kehtivad ainult ELi ühes osas.

Tähise SAAREMAA kirjeldavale iseloomule hinnangu andmiseks tuleb kaaluda, kas asjaomane avalikkus tajub seda kohanime märgiga tähistatud kaupade, nimelt klassis 33 nimetatud viina ja viinapõhiste alkoholjookide geograafilist päritolu näitava nimetusena. Kohanimele hinnangu andmisel on esimene samm aru saada, kas asjaomane avalikkus tajub seda kohanime. Praegusel juhul on kohanime asjaomasele tarbijale kahtlemata teada, kuna Saaremaa on Eesti suurim saar. Teise sammuna on vaja hinnata, kas on mõistlik eeldada, et sõna SAAREMAA ning kaupade (viina ja viinapõhiste alkoholjookide) vahel on seos. Apellatsioonikoda leidis, et on mõistlik eeldada, et ka vaidlustatud ELi kaubamärgi taotluse esitamise ajal seostas asjaomane avalikkus eeldatavalt Saaremaad viina ja viinapõhiste alkoholjookidega. Viitega asjaolule, et Eestis on pikaajalised viina tootmise traditsioonid, märkis apellatsioonikoda, et nimetus „Estonian vodka“ on alates 2017. aastast ELis kaitstud viina geograafilise tähisena. See näitab selgelt, et vaidlustatud ELi kaubamärgi taotluse esitamise ajal võidi kogu Eesti territooriumit juba seostada viinatootmisega, st asjaomaste kaupadega. Selle põhjal on mõistlik eeldada, et asjaomane Eesti avalikkus võis asjakohasel ajahetkel arvata, et Eesti suurima saare nimi näitab kaupade viin ja viinapõhised alkoholjoogid päritolukohta. Apellatsioonikoda märkis veel, et esitatud tõendite põhjal on Saaremaa tuntud koduõlle valmistamise ajaloo poolest.

Nende tõendite järgi on mõistlik eeldada, et asjaomane tarbija võis asjakohasel ajahetkel arvata, et Eesti saar Saaremaa on tajutav sellise koha nimena, mis on traditsiooniliselt tuntud alkoholjookide geograafilist päritolu näitava tähisena. Lõpuks leidis apellatsioonikoda, et eespool nimetatud asjaolusid kinnitab Eesti Patendiameti praktika, kus sõna Saaremaa on kaubamärkidel määratud mittekaitstavaks. See on olnud aastate jooksul Eesti Patendiameti järjekindel praktika kogu toidu- ja joogisektoris. See on selge märk, et ELi kaubamärgi taotluse esitamise ajal oli nimetus SAAREMAA tõenäoliselt kasutusel viina ja viinapõhiste alkoholjookide tööstuses ka teiste tootjate kaupadel, kes tahtsid näidata, et nende kaubad on pärit Saaremaalt.

Seetõttu järeldas apellatsioonikoda piisavate tõendusmaterjalide põhjal, et asjaomane tarbija võis asjakohasel ajahetkel luua otsese ja kindla seose Saaremaa ning viina ja viinapõhiste alkoholjookide tootmise vahel. Järelikult vastas vaidlustatud kehtetuks tunnistamise otsus kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punktile c.

Kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 3 kohase omandatud eristusvõime nõude kohta leidis apellatsioonikoda, et kaubamärgiomanik ei suutnud näidata, et oluline või isegi märkimisväärne osa Eesti avalikkusest vanuses üle 18 aasta, st nendest, kelle jaoks märgil puudub loomumane eristusvõime, tajub seost sõnamärgi SAAREMAA all pakutavate kaupade ja kindla ettevõtja vahel.

Kaebus jäeti rahuldamata.

EUIPO infokiri Alicante Uudised, jaanuar 2022

-
- ¹ NÕUKOGU RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/332, 25. veebruar 2022:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32022R0332>
 - ² VKEde fond: <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/et/online-services/sme-fund>
 - ³ Patendiameti ajaveeb: <https://ajaveeb.epa.ee/>
 - ⁴ EUIPO kaubamärgi- ja disainisuunised:
<https://euiipo.europa.eu/ohimportal/et/guidelines>
 - ⁵ eSearch kohtupraktika andmebaas: <https://euiipo.europa.eu/eSearchCLW/#basic>
 - ⁶ EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2017/1001, 14. juuni 2017, Euroopa Liidu kaubamärgi kohta:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32017R1001>
 - ⁷ EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2017/1001, 14. juuni 2017, Euroopa Liidu kaubamärgi kohta:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32017R1001>

EUIPO
European Union Intellectual Property Office
Avenida de Europa 4
E-03008 Alicante, SPAIN
Fax +34 96 513 1344

Tasuta konsultatsioonid:
e-post information@euipo.europa.eu
tel +34 96 513 9100

PATENDIAMET

Patendiamet
Toompuiestee 7
15041 Tallinn

Tasuta konsultatsioonid:
e-post kaubamark@epa.ee
tel 627 7937
e-post disain@epa.ee
tel 627 7918